

Alighanem minden iskolás nyújtaná a kezét erre a kérdésre, s valószínűleg legtöbbje ezt válaszolná: az aggteleki cseppkőbarlangnál. Tovább folytatva a feltételezést, elképzelhető, hogy jó néhány tanár elfogadná, ötéssel jutalmazná a feleletet. Amely pedig – jóindulattal is – legfeljebb kettes lehetne. Mert aggteleki cseppkőbarlang nincs, nem létezik.

E sokak számára nyilván meglepő közlés után – megnyugtatóul hozzátéve, hogy világhírű cseppkőbarlangunkat nem érte természeti katasztrófa – riportunk elkészítésének előzményeiről kell szólni néhány szót. Türelmét és elnézését kérve az olvasónak, amiért nem a lényegről, hanem mellékes és ráadásul személyes dolgokról beszél az újságíró. De majd kiderül, hogy ez alkalommal a mellékes nem is annyira mellékes.

Szobát rendelünk telefonon. Aggtelek készsége: fenntartva két szoba a Cseppkő szállóban. A név hallatán beugrik egy kép: alpesi stílusban épült szálloda, fenyőkkel övezve egy völgykatonában. Gondolatban már a jó levegőt élvezzük, amikor – megérkezvén – az első számú meglepetés ér bennünket: csúnyára sikerült sivár beton-szálló egy kopár fennsíkon. S csak röstelkedünk magunk és egymás előtt, hogy – hiába, régen jöttünk erre! – mi a jósvafői Tengerszem szállóra gondoltunk, de tévedésből Aggtelekre telefonáltunk.

A Baradla-barlang aggteleki bejárata. Felborult az egyensúly, itt mindig sok a látogató, a barlang másik ágát harmadannyian sem keresik fel

Az Óriások terme a Jósvafő-Vörös-tó közötti szakaszon. A kiknek ezt a látványt ajánlják, becsapva érzik magukat, mert ők – úgymond – az aggteleki barlangot akarják látni

Tévedésből, de nem véletlenül. Ezt igazolja a második számú meglepetésünk is, amely Jósvafőn ér bennünket. Az aggteleki zsvajgó élet után itt szinte meghökkenítő, már-már bántó a csend. Gyönyörű őszi kirándulóiód van, mégis alig lézeng néhány ember a szálló, s a barlang bejárata körül. Az ajándéktárgyakat árusító pavilon ablakai álmosan néznek az üres útra, redőnyeit akár le is húzhatnák.

Miért? Kiderül hamarosan, amikor barlangi túrára indulnánk. Ez a túra volt a harmadik meglepetés.

– Nem olyan egyszerű – mondja Berecz Lajos, akit vezetőnkül kértünk. Az óráját nézi, számol, s közli, hogy legalább egy órát kell várnunk, míg jön az autóbussz, amivel átmehetünk a vörös-tói bejárathoz.

– Mehetünk persze kocsival is, de

akkor azt ott kell hagyni és később már nem lesz busz, amivel érte mehetnek.

Van más lehetőség is: gyalog tesszük meg innen a három kilométeres utat, s föld alatt, megnézve a barlangot, itt, Jósvafőn jutunk a felszínre.

Kissé körülményes. Megoldódik végül a gondunk: Zsolczai Gyula, az Aggtelek-Jósvafői barlangigazgatóság vezetője elvisz kocsijával a Vörös-tóhoz. De nem visz – nem vihet el – minden idejövő embert. Ha csoport érkezik, autóbusszal, nekik nincs gondjuk, legfeljebb a pilóta nem látja a barlangot. Az autós ember már megmondja, hogy gyalogoljon vagy Volán-buszra várjon. Aki meg vonattal uazik erre a vidékre – ha eljut egyáltalán Jósvafőig – kétszer is megmondja, hogy vállalja-e a várakozást, a hercehurcát.

dja svafő?

Tenyérnyi falu a hegyek között: Jósfafő.
A környék természeti szépsége is sok látogatót vonzana, ha egyáltalán tudnának róla

Diákok Aggteleken. Csak a legmerészebbek vállalkoznak rá, hogy megtegyék a barlangi „nagyúrat”: a hétórás utat a föld alatt Jósfafőig

A Tengerszem-szálló Jósfafőn. Környékén még a legszebb őszi napokon is alig látni kirándulókat

(Fotó: ifj. Soproni Béla)

Nem – vagy nem itt, hanem Aggteleken – nézi meg a föld alatti csodát, mert az autóbusszjáratok alig igazodnak a vonathoz, s a barlangi túrák idejéhez.

Érthető hát, hogy Jósfafő neve nem vert gyökeret a köztudatban. De nem csak e mostoha körülmények miatt, hanem azért is, mert Jósfafőt sehol sem reklámozzák, annál jobban Aggteleket. Annyira, hogy a köztudatban a barlangot is e kisközség nevével kapcsolják össze.

Pedig aggteleki barlang nincs. Baradla-barlang a neve a természet e csodálatos alkotásának, amely Aggtelektől Jósfafőig húzódik, s a két helységben, illetve az utóbbihoz közeli Vörös-tónál van egy-egy bejárata. S a három bejárat közül egynél, az Aggtelekinél, tolonganak, a másik kettőnél pedig hiába várják a látogatókat.

Zsolcai Gyulától tudjuk meg, hogy Aggteleken tavaly 165 ezer látogató fordult meg, Jósfafőn alig ötvenezer, kevesebb, mint az előző esztendőben.

– Aggtelek telített – mondja, s nem az irigység beszél belőle, nem azért szeretné, ha Jósfafő föllendülne, mert ott van az igazgatóság székhelye. A barlang egy, végső soron az is jó, ha az aggteleki részt látogatják. De az már nem jó, ha türelmét veszítve viszályoznak a soproni, pesti, kaposvári kirándulók, mert nem győzi kivárni, míg bejuthat a barlangba Aggteleken. És visszafordul esetleg Jósfafőn is, ha csak nem olyan kitartó, hogy vállal gyolglást, bosszankodást, várakozást. De visszafordul sokszor már az ajánlattól is, amikor meghallja, hogy Jósfafőre invitálják. Ugy érzi, hogy be-

csapták, hiszen ő az aggteleki barlangot akarja látni.

Pedig a Jósfafői rész szebb, érintetlenebb, cseppkövei – mert ezt a részt sokkal később tárták fel, nyitották meg a látogatóknak – eredeti színükben pompáznak, gyönyörködte az embert.

A messze múltba nyúlik e különállás gyökere. Valamikor két vármegye alatt húzódtott a barlang. A megyehatáron elfalazták a frissen föltárt új részt, oda, a jósfafői részbe ne menjenek az emberek, az már másik megye. Ez valóság. Az csak szóbeszéd, hogy ma is akad aggteleki ember, aki lebeszéli a Jósfafőre igyekvőt: oda ne menjen, ott úgysem lát semmi érdekességet.

A barlang környékén nemzeti parkot alakítanak ki, hatalmas védett területet. Aggteleken kirándulóközpont létesül, a mai turista számnak többszörösét lesz képes befogadni. De a barlangot nem lehet bővíteni, féltő, hogy még több fordulnak majd vissza, anélkül, hogy lejuthattak volna a föld alatti csodavilágba. Jósfafő nagyon kis mértékben részesül a sok millióból, amit a fejlesztésre költenek.

A Baradla nemzeti kincsünk, az egész országé. Legfőbb – s nem is rossz – gazdája a megyei idegenforgalmi hivatal. De a helyi jóakarát kevés az egészséges fejlesztéshez. Ha egyszer nagyobb zsebé, több pénzzel és hatáskörrel rendelkező országos szerv kezébe kerülne ez az országos kincs, talán a hátrányos helyzetű Jósfafő is előbbre lépne. S talán még azt is megtanulnánk mi, e kis ország polgárai, amit a világ szakemberei minden földrészen tudnak: hogy hol is van Jósfafő.

Antal Károly